

podmínek. Ten úmysl vyplývá jasně z doslovu řečených dopisů, v nichž pronajimatelé sice prohlásili, že vypovídají půlročně nájemní smlouvu ze dne 27. července 1906, v nichž však současně dodávají, že samozřejmě bude v nájemním poměru pokračováno podle zákona o ochraně nájemníků.

Pronajimatelé spojili s výpovědí návrh na pokračování v nájemním poměru za změněných podmínek a v tom návrhu je spatřovati nabídku ve smyslu §§ 861, 862 obč. zák.; teprve přijetím této nabídky bylo by došlo k nové úpravě nájemního poměru obě strany zavazujícího (§ 861 obč. zák.). Že z toho stanoviska vycházeli také pronajimatelé, je patrné z toho, že v uvedených dopisech žádají, aby ředitelství pošt a telegrafů vzalo jejich prohlášení na vědomí a je potvrdilo; toho by nebylo třeba, kdyby šlo jediné o výpověď, která jest jednostranným projevem vypovídajícího.

Nelze proto v onom prohlášení pronajimatelů spatřovati výpověď ve smyslu § 565 c. ř. s., proti které by bylo třeba podati u soudu námitky podle § 566 c. ř. s., a nebyla proto dotčeným prohlášením zrušena a nepozbyla účinnosti nájemní smlouva ze dne 27. července 1906, v níž smluvci dojednali mimo jiné půlroční výpovědní lhůtu. Právem poukazuje žalovaná strana na to, že by při právním posouzení, z něhož vychází žalobkyně, nebylo mezi smluvci po zrušení nájemní smlouvy ze dne 27. července 1906 vůbec žádného nájemního poměru, neboť pronajimatel není oprávněn, aby jednostranně upravoval podmínky nájmu. I když žalovaný po obdržení dopisů ze dne 26. a 27. října 1920 v nájemním poměru pokračoval, nemůže z toho žalobkyně nic vyvozovati ve svůj prospěch, neboť smlouva ze dne 27. července 1906 byla ministerstvem obchodu schválena a k nové úpravě nájemního poměru nemohlo proto dojíti tím, že ředitelství pošt a telegrafů v P. na dopisy ze dne 26. a 27. října 1920 neodpovědělo vůbec nebo opožděně.

Čís. 16498.

Náležitosti odpůrcí žaloby podané k provedení odporu odkázanému na pořad práva.

Předpis § 233 ex. ř. platí pro všechny žaloby podané k vyřízení odporu vzneseného při rozvrhovém roku a odkázaného na pořad práva, tudíž i pro odpůrcí žalobu odporovou.

Odpůrcí žaloba, již se provádí jen odpor vznesený při rozvrhovém roku, nemusí vyhovovati ustanovení § 13 odp. ř., jinak platnému pro odpůrcí žaloby, a není ani potřebí, aby zněla na neúčinnost zástavního práva a pohledávky žalovaného odpůrce vůči odporujícímu věřiteli. Relativní účinek úspěšné odpůrcí žaloby odporové se týká jen otázky, komu, a jakou částkou má býti odporem dotčená část rozdělované podstaty vyplacena, a tu otázku musí podle § 233 ex. ř. řešiti sporný soudce, byť i nebylo žádosti za to.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1937, Rv II 669/37.)

Při roku, konaném dne 29. ledna 1934 o rozvrhu nejvyššího podání za exekučně prodanou nemovitost povinného Karla M., podal žalobce (tehdy vymáhající věřitel) odpor proti příkázání pohledávky 10.479 Kč 10 h s přísl., přihlášené knihovni věřitelkou (nyní žalovanou) Marií M., a odůvodnil jej tím, že přihlášená pohledávka žalované, která je matkou povinného Karla M., jest odporovatelná podle odpůrčího řádu, že byla zajištěna na prodané nemovitosti jen na oko a že jí byl znám obsah rozsudku, jímž byla žalobci přisouzena proti povinnému pohledávka, pro níž později vedl exekuci na dotčenou nemovitost. Byv odkázán se svým odporem na pořad práva, podal poté včas žalobu, v níž doložil odporovatelnost zajištění pohledávky žalované a domáhal se, aby bylo uznáno právem, že se jeho svrchu uvedenému odporu proti příkázání pohledávky žalované Marie M. 10.479 Kč 10 h, uvedené pod pol. 9 rozvrhového usnesení ze dne 28. července 1934, vyhovuje a její příkázání zrušuje a nařizuje nové rozvrhové řízení. Proti žalobě namítla žalovaná mimo jiné, že žaloba jest nepřijatelná proto, že žalobní žádost jest podle § 13 odp. ř. nemožná, ačkoliv podle obsahu žaloby jde vlastně o odpůrčí žalobu. Podle právě uvedeného zákonného ustanovení měla žalobní žádost znít na určité plnění, totiž mělo býti v žalobě udáno, v jakém rozsahu a jakým způsobem má žalovaná pro uspokojení pohledávky žalobcovy něco plniti nebo trpěti, a to v souzeném případě žalobce opominul. Ve věci samé namítla žalovaná, že zúčtování pohledávky tak, jak to činí žalobce, neuznává, zejména že neuznává ony útraty, které vznikly teprve po zajištění pohledávky patřící žalované ve výši 10.000 Kč, dále že žalobcův nárok není po právu proto, že žalobce v žalobě neuvádí, v čem záleží jeho nárok na výtěžek nejvyššího podání ve výši 10.479 Kč 10 h. Soud první stolice uznal právem, že se vyhovuje odporu vznesenému žalobcem při rozvrhovém roku dne 29. ledna 1934 v exekuční věci vymáhajícího věřitele Josefa R. proti Karlu M. pro 8.419 Kč 55 h, E 2017/33, proti příkázání 10.479 Kč 10 h rozvrhovým usnesením ze dne 28. července 1934, z nejvyššího podání na úhradu pohledávky žalované Marie M. 10.000 Kč s příslušenstvím, a to v ten způsob, že se uvedená částka přikazuje žalobci a že mu bude po právní moci rozsudku vyplacena a že se zrušuje příkázání pohledávky 10.479 Kč 10 h žalované Marii M. z nejvyššího podání; žalobní žádost dožadující se, aby bylo nařízeno nové rozvrhové řízení, zamítl. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek a uvedl v otázce, v právní větě vytčené, v důvodech: Pokud odvolatelka vytýká, že první soud překročil žalobní žádost (§ 405 c. ř. s.) a změnil, správně doplnil žalobní žádost, stačí poukázati na ustanovení § 233 ex. ř., podle něhož i tehdy, není-li o to žádáno, má býti v rozsudku, kterým se vyhovuje vznesenému odporu, podle rozvrhového usnesení a spisů rozvrhového řízení určeno, kterému věřiteli, a jakou částkou má býti vyplacena sporná část podstaty. Nerozhoduje, že odpor je vznesen pro odporovatelné jednání podle odpůrčího řádu, neboť tím se přece žaloba, o kterou tu jde, nestala žalobou odpůrčí. Otázka, zda resp. že jest odvolatelčina zástavní pohledávka odporovatelná, je

toliko předpokladem sporu a musí býti řešena v důvodech rozsudku. Nebylo proto potřebí, jak se odvolatelka mylně domnívá, aby žalobce provedl dříve odpůrčí spor, nebo aby spojil odpůrčí žalobu odporovou žalobou. Odvolatelka je tudíž na omylu, tvrdí-li, že žalobní petit jest neurčitý a že nevyhovuje tudíž předpisům ani exekučního ani civilního řádu soudního. Odporová žaloba podle § 231 ex. jest, jak již také z § 233 ex. ř. vyplývá, žalobou určovací ve smyslu § 228 c. ř. s. Předpokladům takovéto žaloby žalobní petit vyhovuje, neboť žalobce uvedl již v odporu, že odvolatelčina pohledávka jest odporovatelná podle odpůrčího řádu, a tím že se odporu vyhovuje nebo nevyhovuje, soud určuje, zda odpor jest odůvodněn, či nikoliv. Podle § 233 ex. ř. jest již v rozsudku, jímž se vyhovuje odporu, určiti, jakou částkou má býti sporná část podstaty vyplacena, když takovému určení nepřekázejí podle úsudku procesního soudu značné obtíže, takže by bylo nutno naříditi nové rozvrhové řízení, při němž by exekuční soud rozhodl o dodatečném rozvrhu uvolněné částky (rozh. č. 15596 Sb. n. s.). Takovýchto překážek v souzeném případě nebylo. Proto právem prvý soud hledě na § 233 ex. ř. určil, že se částka 10.479 Kč 10 h přikazuje žalobci a že mu bude po právní moci rozsudku vyplacena, i když žalobce výslovně o to nežádal. To výslovně § 233 ex. ř. dopouští a je to výjimkou ze zásady § 405 c. ř. s., že soud není oprávněn straně přiřknouti něco, co nebylo navrženo. Odvolatelka se mylí i v tom, má-li za to, že odporová žaloba vyžaduje zvláštního petitu, jde-li o žalobní důvod podle odpůrčího řádu. Odvolatelka si neuvědomuje, že žaloba podle odpůrčího řádu je žalobou o plnění, kdežto odporová žaloba podle § 231 ex. ř. je, jak již bylo naznačeno, žalobou určovací. Není proto případné, odkazuje-li odvolatelka na ustanovení § 13 odp. ř., poněvadž, jak již bylo řečeno, nejde o žalobu odpůrčí, nýbrž o žalobu odporovou.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky nižších soudů z důvodů, o něž tu nejde, a uvedl k otázce v právní větě dotčené v

d ů v o d e c h :

Dovolací soud schvaluje právní závěr odvolacího soudu, podle něhož není neurčitá žalobní žádost, v níž se žalobce domáhá jen výroku, že se jeho odporu vyhovuje a že se přikázání pohledávky žalované z rozvrhové podstaty zrušuje, ale nikoliv též výroku, že se sporná částka přikazuje jemu, a podle něhož prvý soud výrokem, že se sporná částka přikazuje žalobci, nepřekročil žalobní žádost. Žalobce žádal již při rozvrhovém roku, aby mu byla sporná částka přikázána, kdyby byl jeho odpor shledán důvodným. Sporný soudce, rozhodující o odporu poukazaném na pořadí práva, musí podle výslovného předpisu § 233 ex. ř., jakmile odporu vyhoví, podle možnosti rozhodnouti ihned též o rozvrhu částky, která se úspěšným odporem uvolní, a to na místě exekučního soudu podle rozvrhového usnesení a stavu spisů rozvrhového řízení; musí tudíž přihlížeti i k žalobcově návrhu, již při rozvrhovém roku učiněném, aby byla sporná částka po úspěšném jeho odporu při-

kázána jemu, i když takový návrh nebyl opakován v žalobě. To ustanovení § 233 ex. ř. ještě zvláště zdůrazňuje, stanovíc výslovně, že má býti určeno, komu sporná část podstaty má býti vyplacena, třebaš nebylo žádosti za to. Předpis § 233 ex. ř. platí pro všechny žaloby podané k vyřízení odporu odkázaného na pořad práva, tedy i pro odpůřčí žalobu, kterou je proveden jen odpor vznesený při rozvrhovém roku, a proto nemusí taková odpůřčí žaloba vyhovovati ustanovení § 13 odp. ř. platnému jinak pro odpůřčí žaloby, neboť to, co podle dotčeného předpisu má odpůřčí žaloba obsahovati, uvedl žalobce již ve své přihlášce a ve svém odporu při rozvrhovém roku a musí to sporný soud, vyhoví-li odporu, vysloviti podle předpisu § 233 ex. ř. z úřadu (srov. Ehrenzweig, Kommentar zur Anfechtungsordnung, str. 520).

Jest ovšem pravda, že se rozsudkem o odpůřčí žalobě určuje jen relativní neúčinnost, totiž jen proti tomu věřiteli, který podal žalobu, nikoliv proti všem věřitelům vůbec. Nelze proto na rozsudky o odporu podle odpůřčího práva užití § 232 ex. ř. (rozh. č. 12782 Sb. n. s.). Ale z toho ještě neplyne, že by nebylo lze užití ani § 233 ex. ř. Omezený účinek úspěšné odpůřčí žaloby se týká jen otázky, kterému věřiteli, a jakou částkou má odporem podle § 213 ex. ř. dotčená část podstaty býti vyplacena, a právě tuto otázku má řešiti sporný soudce, byť i nebylo žádosti o to. Není ani potřebí, aby žalobní žádost zněla aspoň na neúčinnost zástavního práva a pohledávky žalovaného vůči pohledávce žalobcově, neboť prohlášení o neúčinnosti právního jednání nebo práva jím nabytého jest i při obyčejné žalobě odpůřčí jen rázu předurčujícího a nemusí proto do žalobní žádosti býti pojato. Nesprávný je také názor dovolání, že odvolací soud vyhověv žalobě, nevyhověl jí s hlediska existence pohledávky příslušící žalované, nýbrž s hlediska jejího pořadí, neboť dovolání samo uznává, že jde o relativní neúčinnost této pohledávky, tedy o neexistenci proti žalobci, a nikoliv o její pořadí. Netřeba se proto zvláště obíratí závěry, jež dovolání vyvozuje z tohoto nesprávného názoru.

Čís. 16499.

Hypotekární věřitelé jsou oprávněni podati rekurs proti udělení příklepu také tehdy, bylo-li jim znemožněno zúčastniti se dražebního roku nezákonným postupem soudu (§ 477 č. 4 c. ř. s., § 78 ex. ř.).

Pokud hypotekárním věřitelům nebylo znemožněno zúčastniti se dražebního roku, přes to, že soudní místnost v níž se konal dražební rok byla v dražební vyhlášce označena nesprávně.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1937, R I 1267/37.)

Hypotekární věřitelé Semi Sch. a firma Mořic L. podali rekurs proti udělení příklepu vydražiteli Rudolfu K. k vydraženým nemovitostem proto, že v dražební vyhlášce bylo uvedeno, že se dražba bude konati u okresního soudu v S. v místnosti č. 3, kdežto ve skutečnosti se konala v místnosti č. 4, tvrdíce, že toto pochybení zakládá důvod k od-